

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم سال اول ۹۵-۹۶

پایه چهارم ورودی بهمن

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰	محل نام: ۹۰ دقیقه
شناسه یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شناسه یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد امتحان:	۲۹۵۱/۱۱
تاریخ:	۱۳۹۵/۱۰/۱۹
موضوع:	نحو عالی ۴
کتاب:	مبانی العربية
مردود:	جلد چهارم: از ابتدای مجرورات تا پایان کتاب (ص ۲۹۹-۲۲۵)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه علی: شهرتان: استان:

۱- کدام وجه در مورد «حَرَّ» در مثال «يَوْمَ لَا حَرَّ وَلَا بَرْدَ» نادرست می باشد؟ ص ۳۱۲

- الف. حَرَّ ☐
- ب. حَرُّ ☐
- ج. حَرِّ ☐
- د. حَرّاً ☒

۲- فائده نعت در «جاءَ زَيْدُ الْعَالِمِ» چیست؟ ص ۳۲۶

- الف. تخصیص ☐
- ب. توضیح ☒
- ج. تعریف ☐
- د. مدح ☐

۳- با توجه احکام «تأکید» استعمال صحیح را معین کنید. ص ۳۳۶

- الف. جاءت القَبِيلَةُ كُلُّهَا أَجْمَعُ. ☐
- ب. سافَرَتِ أَخْتَاكَ كِلَاهُمَا. ☐
- ج. أَقْبَلَ الْكِبْرَاءُ بِأَنْفُسِهِمْ. ☒
- د. الزَّيْدَانِ جَاءَا أَنْفُسُهُمَا. ☐

۴- معنای «عن» در آیه شریفه «و اتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا» چیست؟ ص ۳۶۳

- الف. مجاوزه مجازی ☐
- ب. مجاوزه حقیقی ☐
- ج. تعلیل ☐
- د. بدل ☒

۵- معنای «هَلَا» در جملات «هَلَا تَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» و «هَلَا نَقَضْتَ الْمِيثَاقَ» به ترتیب کدام است؟ ص ۳۸۹

- الف. الطَّلَب العنيف - الطَّلَب بلین. ☐
- ب. الطَّلَب بلین - الطَّلَب العنيف. ☐
- ج. الطَّلَب العنيف - التَّوْبِیْخ ☒
- د. التَّوْبِیْخ - الطَّلَب بلین. ☐

۶- محل إعراب جمله معین شده در عبارت «إِنْ تُصِیْبَهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمْتُ أَيْدِيَهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ» چیست؟ ص ۴۰۷

- الف. جزم ☒
- ب. رفع ☐
- ج. نصب ☐
- د. فاقد إعراب ☐

۷- متعلّق «حروف جرّ» معین شده در آیات زیر چیست؟ ص ۳۰۱ - ۲ نمره

الف) «قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ»: جواب: أقسم محذوف

ب) «قَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ»: جواب: «تَأْتِنَا» - «مُؤْمِنِينَ» - ندارد.

۸- در چه مواردی «اسم الف و لام دار» مضاف واقع می‌شود؟ ص ۳۱۴ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. در اضافه لفظیه به شرطی که مضاف‌إلیه یا آن چه که مضاف‌إلیه به آن اضافه می‌شود دارای «ال» باشد.

۲. در اضافه لفظیه مشروط بر اینکه مضاف، مثنی یا جمع مذكر سالم باشد.

۹- با توجه به احکام «توابع» دلیل نادرستی مثال‌های زیر را بنویسید. - ۲/۵ نمره

الف) رَأَيْتُ امْرَأَةً فَضَلِي مِنْ هِنْدٍ (به عنوان نعت): جواب: هرگاه اسم تفضیل به همراه «مِنْ» استعمال شود، لازم است به صیغه مفرد مذكر بیاید. ص ۳۲۸

ب) اشْتَرَيْتُ كُتُبًا كَثِيرًا (به عنوان نعت): جواب: هرگاه معنوت جمع غیر عاقل باشد، نعتش به صورت مفرد مؤنث یا جمع می‌آید. ص ۳۲۹

ج) مَتَى قُمْتُ لَيْلًا أَوْ نَهَارًا أَقُومُ (به عنوان بدل): جواب: هرگاه مبدلُ منه اسم شرط (مَتَى) باشد لازم است بدل مقرون به حرف شرط «إِنْ» گردد. ص ۳۴۱

د) رَأَيْتُهُ أَخَاكَ (به عنوان عطف بیان) جواب: متبوع عطف بیان نمی‌تواند ضمیر باشد. ص ۳۴۵

ه) أَحْسَنَ إِلَى النَّاسِ حَتَّى أَعْدَاكَ (به عنوان معطوف «حتی») جواب: شرط عطف بر مجرور به وسیله «حتی»، تکرار عامل جرّ است. ص ۳۴۶

۱۰- تعریف کنید: ص ۳۳۹ و ۴۰۸ - ۱ نمره

الف) بدل تفصیل: جواب: بدل اشتمالی که بعد از اسم مجملی بیاید و آن را تفصیل دهد.

ب) جمله کبری: جواب: جمله اسمیه‌ای که خبرش جمله باشد.

۱۱- شرائط سه‌گانه «مِنْ» زائد را نوشته و یک مثال بزنید. ص ۳۶۲ - ۲ نمره

جواب: ۱. ما قبل «مِنْ» نفی یا نهی یا استفهام باشد. ۲. مجرور «مِنْ» نکره باشد. ۳. مجرورش مبتدا، فاعل یا مفعول به باشد. مانند: هَلْ رَأَيْتَ مِنْ رَجُلٍ؟

۱۲- جمله «جواب قسم» در موارد زیر چگونه ذکر می‌شود؟ ص ۳۷۲ - ۱/۵ نمره

الف) إِذَا كَانَتْ جَمَلَةٌ اِسْمِيَّةً مُثَبَّتَةً: جواب: جمله جواب به همراه «لام» یا «إِنْ» یا هر دو ذکر می‌شود.

ب) إِذَا كَانَتْ جَمَلَةٌ فَعْلِيَّةً فَعْلُهَا مَاضٍ مُثَبَّتٌ: جواب: واجب است به «لام» و «قد» (لقد) مقرون شود.

ج) إِذَا كَانَتْ جَمَلَةٌ فَعْلِيَّةً فَعْلُهَا مُضَارِعٌ مُثَبَّتٌ مُقْرُونٌ بـ «اللام»: جواب: واجب است همراه با نون تأکید بیاید.

۱۳- معنای اصلی «حروف عطف» زیر کدام است؟ ص ۳۷۶ و ۳۷۷ - ۱/۵ نمره

الف) «فاء»: جواب: ترتیب و تعقیب

ب) «حتی»: جواب: تدریج

ج) «أم» متّصله: جواب: تسویه (برابر قرار دادن حکم بین معطوف و معطوف‌علیه)

۱۴- نقش الفاظ معین‌شده در جملات زیر چیست؟ ص ۳۷۷ و ۳۹۲ - ۱/۵ نمره

الف) «أَمَّا السَّائِلُ فَلَا تَنْهَرْ»: جواب: مفعول به برای «تَنْهَرْ»

ب) «سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ»: جواب: خبر مقدم

ج) «أَمَّا فِي الدَّارِ فَرَيْدٌ»: جواب: خبر مقدم

۱۵- در جمله «أَشْرَفْتُ إِلَيْهِ أَنْ لَا تَفْعَلَ» در فرض نافی و ناهیه بودن «لَا» نوع «أَنْ» و اعراب «يَفْعَلُ» را مشخص کنید. ص ۳۹۶ و ۳۹۷ - ۱/۵ نمره

جواب: الف. لا نافی: ۱. أَنْ ناصبه - منصوب؛ ۲. أَنْ مفسره - مرفوع

ب. لا ناهیه: أَنْ مفسره - مجزوم

۱۶- نوع جمله را تعیین کنید. (اسمیه - فعلیه) ص ۴۰۶ - ۲ نمره

الف) أَقَائِمُ الزَّيْدَانِ: جواب: اسمیه

ب) «وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ»: جواب: فعلیه

ج) «فَأَيُّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ»: جواب: فعلیه

د) لَعَلَّ الْعَدُوَّ مُنْطَلِقٌ: جواب: اسمیه